

10 Bijlage 1. Verklaring inzake de beleggingsbeginselen

10.1 Inleiding

Deze “Verklaring inzake de Beleggingsbeginselen” beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van de Stichting Pensioen Fonds AT&T Nederland. De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld.

Deze verklaring dient als bijlage van de ABTN en wordt om de drie jaar herzien, of eerder als er naar de mening van het bestuur tussentijds aanleiding is om belangrijke wijzigingen in het beleggingsbeleid door te voeren. Nieuwe inzichten zullen worden opgenomen in deze verklaring.

10.2 Doelstelling

De doelstelling van het beleggingsbeleid van het fonds is primair om te voldoen aan de pensioenverplichtingen voor haar (gewezen) deelnemers in het pensioenfonds. Het langetermijnbeleid van het fonds is gericht op het vervullen van de toeslagambitie, in combinatie met het voorkomen van een reservetekort, het reduceren van risico door diversificatie en het gedeeltelijk afdekken van het renterisico. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het financiële toetsingskader waarbij de korte termijn fluctuaties in dekkingsgraad, de economische ontwikkelingen en een inschatting van de risico's essentieel zijn.

Daarnaast zijn er strategische doelstellingen geformuleerd in het belang van de deelnemers.

- Het beleggingsbeleid is primair erop gericht om te kunnen voldoen aan de verplichtingen.
- Daarnaast wordt ernaar gestreefd om op de lange termijn te kunnen voldoen aan de verplichtingen plus volledige toeslagen.
- Het beleggingsbeleid is erop gericht een reservetekort te voorkomen.
- Het beleggingsbeleid is gericht op het reduceren van het risico door het toepassen van een diversificatiestrategie en het (gedeeltelijk) afdekken van het renterisico.

De risicohouding van het fonds is vastgesteld in overleg met het verantwoordingsorgaan als vertegenwoordiger van de gewezen deelnemers en gepensioneerden. Door middel van de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt getoetst of het strategisch beleggingsbeleid voldoet aan de grenzen die gesteld zijn middels deze risicohouding.

In 2017 heeft bestuur onder de gewezen deelnemers en gepensioneerden een onderzoek uitgevoerd om vast te stellen of de risicohouding zoals nu gehanteerd door het fonds, aansluit bij de risicohouding van de gewezen deelnemers en gepensioneerden. Uit dit onderzoek bleek dat er geen aanleiding was de vastgestelde risicohouding aan te passen.

Tevens heeft het bestuur in 2017 een ALM-studie uitgevoerd ter onderbouwing van het toekomstig te voeren strategisch beleggingsbeleid. Hierbij is tevens geconstateerd dat het huidige strategische beleggingsbeleid past bij de doelstelling en risicobereidheid van het fonds. In de ALM-studie zijn de volgende risico- en rendementsmaatstaven onderzocht:

- de ontwikkeling van de (beleids)dekkingsgraad;
- het pensioenresultaat;
- de kans op korten en toeslagverlening.

De ALM-studie is uitvoerig besproken binnen het bestuur en de beleggingscommissie.

10.3 Organisatie

10.3.1 Beleggingsproces

Waarborging van risico's, kwaliteit en veiligheid

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het gehele beleggingsproces, en neemt beslissingen van beleidsmatige en strategische aard. Bij de beslissingen wordt het bestuur geadviseerd door de beleggingscommissie, de ondersteunende actuaris en de vermogensbeheerder. Onder het strategische beleggingsbeleid wordt verstaan:

- de vaststelling van het doel en de stijl van het beleggingsbeleid;
- de samenstelling van de strategische beleggingsportefeuille en de bijbehorende bandbreedtes;
- de benchmarks en de selectie en aanstelling van de vermogensbeheerder(s).

Het bestuur vergadert maandelijks gezamenlijk met een afvaardiging van de beleggingscommissie over het beleggingsbeleid. Maandelijks wordt door de beleggingscommissie een risicoanalyse gedaan welke met het bestuur wordt besproken. Iedere maand adviseert de beleggingscommissie over mogelijke aanpassingen. Afhankelijk van de economische en de marktsituatie, wordt onder andere gekeken of de renteafdekking dient te worden aangepast.

Het fonds belegt in diverse beleggingsfondsen. Hiermee wordt gezorgd voor spreiding in de portefeuille, van zowel regio's als assetcategorieën. Maandelijks wordt gecontroleerd of de beleggingen binnen het mandaat zijn gebleven.

Het beleggingsmandaat wordt minimaal een keer per jaar beoordeeld. Onderdeel van deze beoordeling is een toetsing van de risico- en rendementsverwachtingen aan de realisatie. De beoordeling kan leiden tot een aanpassing van het beleggingsmandaat

Het uitbestedingsbeleid heeft als doel te waarborgen dat ook bij uitbesteding van activiteiten de doelstellingen van het pensioenfonds gewaarborgd blijven.

Het bestuur waarborgt een effectief proces voor uitvoerdersselectie. Het bestuursbureau bereidt de uitvoerdersselectie namens het bestuur voor. Een uitvoerder die in aanmerking komt om de uit te besteden activiteit of het proces te gaan uitvoeren, voldoet in ieder geval aan de eisen opgenomen in wet- en regelgeving, het uitbestedingsbeleid en ander beleid van het pensioenfonds.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het gehele beleggingsproces, en neemt beslissingen van beleidsmatige en strategische aard. Het beleggingsproces is het geheel van regels dat toeziet op de uitvoering van het beleggingsbeleid en het beheer van de beleggingen door de vermogensbeheerder.

Bij de beslissingen wordt het bestuur geadviseerd door de beleggingscommissie, de ondersteunende actuaris en de vermogensbeheerder. Tevens wordt aan de deelnemersraad gevraagd advies te geven over onder andere de ABTN en het strategisch beleggingsbeleid.

Het fonds geeft op integrale wijze, met inachtneming van alle sturingsinstrumenten waarover het fonds beschikt, inhoud aan het financiële en risicobeleid van het fonds.

Op basis van een strategische visie en een tactische visie op beleggingen, bepaalt het bestuur in welke beleggingscategorieën wordt belegd vanuit een optimale risico-rendements verhouding. De strategische visie is volgens algemene theoretisch kaders en een min of meer neutrale visie op economische en geopolitieke ontwikkelingen. De tactische visie op beleggingen kan resulteren in aanpassingen van de strategische beleggingen rekening houdend met technische voorziening (dekkingsgraad) en de visie van de

vermogensbeheerder, de beleggingscommissie en het pensioenfondsbestuur op economische en politiek-economische ontwikkelingen.

Het van toepassing zijnde mandaat is afhankelijk van:

- De dekkingsgraad
- De markttrend (positief of negatief)
- De risicoperceptie (op basis van een aantal indicatoren wordt een inschatting gemaakt van wat de markt binnen 6 maanden gaat doen).

Per kwartaal wordt door de beleggingscommissie een risicoanalyse gedaan welke met de vermogensbeheerder besproken en aan het pensioenfondsbestuur voorgelegd wordt.

Door de duration van de beleggingen te matchen met de duration van de verplichtingen kan het renterisico beperkt worden. Het beleid van het pensioenfonds is om afhankelijk van de dekkingsgraad, de rentestand en de visie van de vermogensbeheerder, de adviseurs en het pensioenfonds over de te verwachten ontwikkelingen, het risico van een mogelijke verlaging van de rente op te vangen door een deel van de vastrentende waarden te beleggen in LDI fondsen.

Conform de huidige duration-matching portefeuille wordt tot 25% van het renterisico afgedekt middels beleggingen in BNP Paribas LDI solutions.

Iedere maand zal de beleggingscommissie het bestuur adviseren over een mogelijke aanpassing. Afhankelijk van de economische en marktsituatie wordt bekeken of het wenselijk is de verplichtingen van het pensioenfonds meer of minder af te dekken voor renterisico.

10.3.2 Deskundigheid

Het fonds zorgt ervoor dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over of toegang heeft tot de juiste deskundigheid die vereist is voor een optimaal beleggingsresultaat, een professioneel beheer van de beleggingen en de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

10.3.3 Rapportage en verantwoording

Het bestuur legt jaarlijks in jaarrekening en jaarverslag verantwoording af over het gevoerde beleggingsbeleid en de financiële situatie van het fonds.

Maandelijks worden door de vermogensbeheerder de samenstelling van het vermogen en het behaalde beleggingsresultaat gerapporteerd. Na afloop van ieder kwartaal wordt er door de vermogensbeheerder over de behaalde resultaten, de gelopen risico's, een marktoverzicht, de beschrijving van het mandaat en de beleggingsfondsen en portefeuillegegevens gerapporteerd.

Iedere maand wordt er door het bestuursbureau verslag gedaan aan het bestuur en de beleggingscommissie van de wijze waarop het beleggingsplan wordt uitgevoerd en van de behaalde resultaten.

Maandelijks wordt er door de beleggingscommissie een marktupdate van de marktontwikkelingen gegeven aan het bestuur.

Het beleggingsbeleid is vastgelegd in een beleggingsstrategie. Besluiten hieromtrent worden vastgelegd in de bestuursverslagen.

Minimaal eenmaal per jaar wordt het mandaat opnieuw beoordeeld. Onderdeel van deze beoordeling is een toetsing van de risico/rendementsverwachtingen aan de realisatie. De beoordeling kan leiden tot een voorstel tot aanpassing van het mandaat.

10.3.4 Scheiding van belangen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt elke vorm van ongewenste belangenverstrengeling vermeden. Alle betrokken personen tekenen jaarlijks een verklaring dat zij de gedragscode van het fonds hebben gevolgd en ook in de toekomst zullen volgen.

10.4 Uitvoering

10.4.1 Prudent Person

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid staat de prudent person regel centraal. De uitgangspunten voor het pensioenfonds van deze regel zijn:

- De activa worden belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden
- De activa worden zodanig belegd dat de veiligheid, kwaliteit, liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd. Het risico- en rendementsprofiel van de totale portefeuille wordt continu afgestemd op de verplichtingen van het fonds, waarbij een ruime mate van diversificatie van de beleggingen wordt aangehouden.
- Er wordt belegd in beursgenoteerde beleggingsfondsen waardoor het fonds beleggingen in de bijdragende onderneming tot een minimum reduceert.

10.4.2 Beleggingsvrijheid

Het fonds beoordeelt elke beleggingscategorie op basis van risico- en rendementsoverwegingen. Volgens de prudent person regel is daarbij op voorhand geen enkele afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek uit te sluiten. Steeds wordt er gekeken naar het effect van de belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingen.

10.4.3 Uitbesteding

Het beheer van het vermogen, inclusief het rentemanagement en valutamanagement, is uitbesteed aan een externe vermogensbeheerder. Met de vermogensbeheerder is een mandaat afgesproken waarbinnen de vermogensbeheerder kan beleggen. Het bestuursbureau, de beleggingscommissie en het bestuur controleren maandelijks of het vastgestelde mandaat gevolgd is.

Als het bestuur besloten heeft om tot uitbesteding over te gaan, worden de afspraken voorafgaand aan de feitelijke uitbesteding vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen het pensioenfonds en de partij aan wie de werkzaamheden zijn uitbesteed. Deze overeenkomst voldoet aan het bepaalde in het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. Bij uitbesteding van taken neemt het bestuur in de overeenkomst met de dienstverlener adequate maatregelen op voor als de dienstverlener of een door hem ingeschakelde derde onvoldoende presteert, de overeenkomst niet naleeft of schade veroorzaakt door handelen of nalaten.

Het bestuur evalueert jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering en de gemaakte kosten kritisch en spreekt een dienstverlener aan als deze de afspraken niet of onvoldoende nakomt.

10.4.4 Kosten

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt erop toegezien dat de kosten in redelijke verhouding staan tot de omvang en samenstelling van het vermogen. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het fonds geen andere kosten dan die welke redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstellingen van het fonds.

10.4.5 Waardering

De beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaardering. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Participaties in beleggingsinstellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen. Beleggingen voor risico pensioenfonds en voor risico deelnemers worden op dezelfde wijze gewaardeerd.

10.4.6 Verhandelbaarheid van beleggingen

Door het pensioenfonds wordt voornamelijk belegd in liquide beleggingsfondsen. Verder wordt het liquiditeitsrisico beheerst door een liquiditeitsplanning te maken en de voor uitkeringen benodigde liquide middelen eenmaal per kwartaal aan de beleggingsportefeuille te onttrekken. Het liquiditeitsrisico wordt derhalve eenmaal per kwartaal beoordeeld. Daarnaast is er sprake van een kredietfaciliteit op de bankrekening.

10.4.7 Derivaten

Beleggingen in derivaten zijn alleen toegestaan indien ze bijdragen aan een vermindering van het beleggingsrisico, of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken.

De beleggingen van SPAN in derivaten zijn tot een minimum beperkt. Er komen rente-swaps voor in de LDI-portefeuille, deze dragen bij tot een vermindering van het beleggingsrisico. Daarnaast hebben sommige beleggingsfondsen de mogelijkheid om beperkt derivaten te gebruiken. SPAN handelt zelf niet in derivaten.

10.4.8 Diversificatie

Het risico- en rendementsprofiel van de totale portefeuille wordt continu afgestemd op de verplichtingen van het fonds, waarbij een ruime mate van diversificatie van de beleggingen wordt aangehouden. Diversificatie van de portefeuille door beleggingen in fondsen en spreiding over meerdere fondsen dempt het marktrisico. Er wordt belegd in verschillende fondsen en regio's.

10.4.9 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Het fonds voert een passief ESG beleid. Dat wil zeggen dat bij nieuwe investeringen en/of herbeleggingen, bij gelijk risicoprofiel en bij gelijke rendementsverwachting, een ESG fonds de voorkeur krijgt. Op dit moment is de kennis en mankracht niet aanwezig om een actief ESG beleid te voeren. De vermogensbeheerder past wel de ESG principes in zijn selectiecriteria toe.

ESG fondsen zouden op de lange termijn een gelijk zo niet hoger rendement behalen. Echter zullen ook risico's bij sommige fondsen hoger zijn omdat bedrijven in nieuwe onzekere technologieën of producten investeren.

Om voor de langere termijn meer inzicht in risico en rendement te verkrijgen wordt in de maandelijkse vergelijking van de SPAN beleggingsfondsen met peer beleggingsfondsen ook de ESG rating van deze beleggingsfondsen bijgehouden.

Vanaf 1 januari 2013 geldt een wettelijk verbod op het (laten) uitvoeren van transacties, het verstrekken van leningen of verwerven van niet vrij verhandelbare deelnemingen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie, distributie of verkoop van clustermunten of cruciale onderdelen daarvan. De handhaving van het verbod heeft plaats vanaf 1 april 2013.

Het wettelijk verbod geldt overigens niet voor transacties in door derden beheerde beleggingsinstellingen en indices waarbij de producenten van clustermunitie en of daarbij betrokken ondernemingen, minder dan 5% van de waarde van die beleggingsinstelling of index vertegenwoordigen. Het fonds belegt uitsluitend in door derden beheerde beleggingsfondsen.

Eenmaal per jaar wordt, na overleg tussen de AFM, brancheorganisaties en marktpartijen, een indicatieve lijst van betrokken ondernemingen gepubliceerd en aangepast.

Het fonds zal erop toezien dat niet belegd wordt in bedrijven op deze lijst. Hiertoe zal de periodieke lijst door het fonds gedeeld worden met haar vermogensbeheerders, vergezeld van het verbod om in de betreffende ondernemingen te beleggen. In de uitbestedingsovereenkomst met de vermogensbeheerder wordt de wijze waarop de vermogensbeheerder invulling geeft aan dit verbod geregeld.